

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Lenkou Oulíkovou ve věci

žalobkyně: **M. B.**

bytem X

zastoupená advokátem Mgr. Peterem Klobušickým,
sídlem Trojská 724/181a, Troja, 171 00 Praha 7,

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,**
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 5. 2024, čj. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 7. 5. 2024 čj. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 7 670 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce Mgr. Petera Klobušického, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002, soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná k námitkám žalobkyně změnila své předchozí rozhodnutí ze dne 9. 1. 2024, čj. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž

byl žalobkyni přiznán invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně od 5. 9. 2023, tak, že žalobkyni přiznala invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně od 7. 9. 2022. Dle závěrů posudku posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení Kladno (dále jen „OSSZ“) ze dne 15. 12. 2023 stejně jako posudku Institutu pro posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) ze dne 8. 3. 2024 činil pokles pracovní schopnosti žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu 50 %.

Obsah podání účastníků

2. Žalobkyně namítá nesprávné a nedostatečné posouzení svého zdravotního stavu. Je přesvědčena, že její zdravotní stav odpovídá invaliditě třetího stupně. Má diagnostikován středně těžký autismus, k němuž přistupují komorbidity, zejména mentální retardace a porucha aktivity a pozornosti. Dle žalobkyně se výše uvedené posudky nevypořádaly s tím, proč nelze její stav vzhledem ke komorbiditám podřadit pod položku 9c kapitoly V přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Žalobkyně není schopna samostatně vykonávat většinu denních aktivit. Mimo školu o ni denně pečuje její matka, která byla v řízení vedeném Okresním soudem v Kladně pod sp. zn. 9 Nc 3351/2023 jmenována jejím opatrovníkem, ve škole asistenti. Ze zdravotní dokumentace plyne, že mentální úroveň žalobkyně odpovídá malému dítěti (věku 6 až 8 let). S odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 6. 3. 2018, sp. zn. III. ÚS 4160/16, žalobkyně namítá, že nelze vycházet ze závěrů posudku, které jsou nepřesvědčivé, rozporné a nedostatečné. Poukazuje na to, že dle znaleckého posudku znaleckého ústavu, Ústřední vojenské nemocnice, ze dne 16. 5. 2024 (dále jen „znalecký posudek ÚVN“) zpracovaného za účelem posouzení duševního stavu žalobkyně pro účely řízení o omezení svéprávnosti žalobkyně trpí *„vrozenou a stálou poruchou intelektu, a to středně těžkou mentální retardací s autismem, přičemž obě tyto poruchy nejsou medicínsky ovlivnitelné a mají trvalý ráz“*, přičemž tyto poruchy negativně ovlivňují schopnost žalobkyně jednat samostatně v běžných záležitost každodenního života. Z posudku vyplývá, že mentální postižení žalobkyně je středně těžké, což odpovídá položce 8c kapitoly V přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a tedy invaliditě třetího stupně, stejně jako v případě podřazení pod položku 9c kapitoly V, pod níž zdravotní postižení žalobkyně též spadá.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvádí, že podkladem napadeného rozhodnutí byl posudek vypracovaný v řízení o námitkách, který dle jejího názoru splňoval požadavky úplnosti a přesvědčivosti. S ohledem na žalobní námitky navrhla provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení“).

Podstatný obsah správního spisu

4. Ze správního spisu plyne, že žalobkyně prostřednictvím zástupce podala dne 26. 9. 2023 žádost o invalidní důchod. Na základě posudku posudkové lékařky OSSZ ze dne 15. 12. 2023 byl žalobkyni prvostupňovým rozhodnutím přiznán invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně ode dne 5. 9. 2023. Posudková lékařka dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je zdravotní postižení uvedené v kapitole V položce 9b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které

stanovila míru poklesu pracovní schopnosti ve výši 50 %. Žalobkyně podala proti prvostupňovému rozhodnutí námitky, v nichž vyjádřila nesouhlas s posouzením zdravotního stavu a žádala, aby jí byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. K tomu předložila zprávu z kontrolního psychologického vyšetření Národního ústavu pro autismus, z. ú. V námitkovém řízení byl zdravotní stav žalobkyně posouzen posudkovou lékařkou IPZS, která se v posudku ze dne 8. 3. 2024 ztotožnila se závěrem posudkové lékařky OSSZ, podle nějž bylo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti zdravotní postižení podle položky 9b kapitoly V přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti ve výši 50 %. Vznik invalidity byl stanoven druhým dnem docházky na střední školu, kdy byla splněna povinná doba pojištění, tedy dnem 7. 9. 2022. Žalovaná na podkladě tohoto posudku napadeným rozhodnutím změnila prvostupňové rozhodnutí ohledně data, od něhož byl žalobkyni přiznán invalidní důchod.

Ústní jednání

5. Při ústním jednání konaném u Krajského soudu v Praze dne 6. 1. 2025 žalobkyně prostřednictvím zástupce setrvala na svém procesním stanovisku. Zdůraznila, že k atypickému autismu přistupují komorbidity, zejména mentální retardace, přičemž posudková kritéria nestanoví, že by předpokladem hodnocení zdravotního postižení jako těžkého byla přítomnost těžké mentální retardace. Poukázala na závěry posudku posudkové komise MPSV v Praze (dále jen „posudková komise“) ze dne 26. 11. 2024, z něhož vyplývá, že žalobkyni by měl být přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně od 24. 5. 2022. Žalovaná ponechala rozhodnutí na úvaze soudu.
6. Soud provedl jako důkaz posudek posudkové komise ze dne 26. 11. 2024.

Posouzení věci soudem

7. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Poté přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
8. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
9. Námitky uplatněné žalobkyní se týkaly posouzení zdravotního stavu. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou odbornou, soud si tedy o ní nemůže učinit úsudek sám a zdravotní stav samostatně nepřezkoumává. Podle § 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzují posudkové komise jako orgány Ministerstva práce a sociálních věcí. Tento posudek soud hodnotí podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková

komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a musí své posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, čj. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, ze dne 15. 5. 2013, čj. 6 Ads 11/2013-20, a ze dne 2. 4. 2015, čj. 9 Ads 253/2014-52; všechna rozhodnutí uvedená v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.

10. Soud při posouzení věci vyšel z posudku posudkové komise ze dne 26. 11. 2024, který si v souladu s § 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení vyžádal za účelem posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Posudková komise vycházela kromě spisové dokumentace a v ní založených zpráv (zejména zpráv z kontrolních psychologických vyšetření Národního ústavu pro autismus, z. ú., ze dne 27. 1. 2024 a ze dne 7. 9. 2017, zprávy z pedagogicko-psychologické poradny ze dne 1. 6. 2022 a zprávy školského poradenského zařízení Koloběžka Kladno ze dne 5. 10. 2023, v němž jsou popsány i závěry vyšetření ze dne 24. 5. 2022) a znaleckého posudku ÚVN též ze zdravotní dokumentace praktické lékařky a z vlastního vyšetření žalobkyně při jednání posudkové komise odbornou lékařkou z oboru psychiatrie MUDr. T. M. Při něm žalobkyně s vyšetřující lékařkou z oboru psychiatrie nenavazovala oční ani verbální kontakt, byla fixována na matku, na výzvu reagovala pouze pokýváním hlavou, posunkem či jednoduchým psaným projevem (velkým tiskacím písmem s vynecháváním písmen), význam blíže interpretovala matka. Byla přítomna tenze a úzkost vázaná na sociální interakce, labilní emotivita, myšlení bylo simplexní, autistické, neproduktivní. Blíže nebylo možné žalobkyni vyšetřit pro omezený kontakt, klinicky byl intelekt žalobkyně v pásmu středně těžké mentální retardace. Posudková komise na základě podrobně popsanych zjištění plynoucích z výše uvedených zpráv konstatovala, že u žalobkyně byl diagnostikován atypický autismus a při vyšetřeních psychologem byla opakovaně prokázána úroveň rozumových schopností v pásmu mentální retardace (v září 2017 lehké, v květnu 2022 a říjnu 2023 ve střením pásmu lehké mentální retardace s nerovnoměrným rozložením intelektových schopností ve prospěch názorové složky nad složkou verbální, v lednu 2024 na hranici pásma lehké a středně těžké mentální retardace). Na základě podrobného vyšetření z 27. 1. 2024 (vývojové anamnézy a výsledků psychologických vyšetření včetně provedení standardizovaných metod určených pro diagnostiku poruch autistického spektra) byly zjištěny deficity v oblasti sociálně-emočního

a komunikačního chování a adaptability odpovídající poruše autistického spektra se středně těžkými příznaky, kognitivní schopnosti byly v pásmu lehké až středně těžké mentální retardace, ve většině posuzovaných oblastí odpovídaly schopnosti žalobkyně vývojové úrovni šesti až osmiletého dítěte, sociální a emoční schopnosti byly v důsledku autismu oslabené a odpovídaly pěti až šestiletému dítěti. Posudková komise konstatovala, že v případě žalobkyně šlo o poruchu autistického spektra s lehkým až středně těžkým narušením intelektu. Při zohlednění celkové úrovně kognitivních a adaptivních schopností nezbytných pro praktický život a každodenní fungování bylo dle posudkové komise možné považovat žalobkyni za středně těžce mentálně retardovanou. Posudková komise poukázala na to, že u žalobkyně byly současně zjištěny i úzkostné příznaky, oslabené exekutivní schopnosti a koordinační obtíže zejména v hrubé motorice. Žalobkyně obtížně navazovala kontakt s cizími lidmi, byla úzkostná, fixovaná na matku, měla strach ze samostatného pohybu na veřejnosti, byla infantilní, obtížně se přizpůsobovala změnám, měla své rituály, které bylo třeba dodržovat, v běžných sociálních situacích reagovala nepřiměřeně. Řeč byla jednoduchá, někdy hůře srozumitelná, žalobkyně rozuměla jen jednoduchým pokynům, nedokázala rozvinout rozhovor, měla problém dodržovat osobní prostor druhé osoby, při čtení si význam složitějších slov domýšlela na základě podobnosti s jiným slovem, nikoli dle kontextu, porozumění přečtenému textu bylo velmi slabé, nedokázala přečtené reprodukovat, psala velkým tiskacím písmem s vynecháváním písmen ve slovech, myšlení bylo rigidní, měla značné obtíže se sebeorganizací, plánováním a rozhodováním, malou výkonovou motivaci a narušenou pozornost. Při jednání s vyšetřující komunikovala jen velmi jednoduše písemně, oční ani slovní kontakt se nepodařilo navázat, odpovídala pouze hlavou či posunkem ano/ne, byla u ní patrná úzkost vázaná na sociální interakce, labilní emotivita a jednoduché neproduktivní autistické myšlení. V návaznosti na uvedená zjištění posudková komise shledala, že se u žalobkyně jednalo o dlouhodobě nepříznivý stabilizovaný zdravotní stav, jehož hlavní příčinou byla porucha autistického spektra s lehkou až středně těžkou mentální retardací. Dle posudkové komise bylo na místě hodnotit poruchu autistického spektra se středně těžkou symptomatikou pro současnou přítomnost lehké až středně těžké mentální retardace jako těžké postižení podle kapitoly V položky 9 písm. c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, kam spadají postižení s těžkým narušením sociálních dovedností, inteligence, řečových schopností, verbálního myšlení, závažné komorbidity, včetně mentální retardace, poruchy chování. Posudková komise vyložila, že souběh poruchy autistického spektra a lehké až středně těžké mentální retardace u žalobkyně vedl k těžkému narušení sociálních dovedností a komunikace, kdy sociálně emoční a komunikační schopnosti odpovídaly pěti až šestiletému dítěti, a poruchám chování s verbální agresivitou. Míru poklesu pracovní schopnosti stanovila posudková komise na 70 %. Míra poklesu pracovní schopnosti nebyla měněna dle § 3 a § 4 vyhlášky o posuzování invalidity. Posudková komise uzavřela, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně invalidní pro invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění, přičemž žalobkyně nebyla schopna soustavně pracovat ani za zcela mimořádných podmínek. Den vzniku invalidity stanovila posudková komise psychologickým vyšetřením provedeným dne 24. 5. 2022 a dobu platnosti posudku stanovila do 30. 11. 2029.

11. Závěry posudkové komise, podle nichž se v případě žalobkyně jednalo o poruchu psychického vývoje s těžkým postižením a žalobkyně byla invalidní pro invaliditu třetího stupně, soud považuje za dostatečně odůvodněné a přesvědčivé. Komise posoudila zdravotní stav žalobkyně komplexně na základě úplné zdravotnické dokumentace a její zdravotní stav

přešetřila též lékařkou z oboru psychiatrie při svém jednání. Posudková komise vyšla ze všech dostupných zpráv a vyšetření žalobkyně a zdravotní stav hodnotila s přihlédnutím ke všem obtížím. Zhodnotila duševní, mentální, řečové, komunikační i motorické schopnosti žalobkyně a úroveň její sociální adaptace a sociálních dovedností. Odůvodnila závěr, že u žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je porucha autistického spektra se středně těžkou symptomatikou v souběhu s lehkou až středně těžkou mentální retardací, kdy právě tato kombinace vedla u žalobkyně k těžkému narušení sociálních dovedností a komunikace a poruchám chování, a proto bylo třeba hodnotit zdravotní postižení již jako těžké postižení podle kapitoly V (duševní poruchy a poruchy chování) položky 9 (poruchy psychického vývoje) písm. c (těžké narušení sociálních dovedností, inteligence, řečových schopností, verbálního myšlení, dezintegrace, závažné komorbidity včetně mentální retardace, poruchy chování, podstatné snížení mobility) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, nikoli pouze jako středně těžké postižení dle položky 9b kapitoly V. Míru poklesu pracovní schopnosti posudková komise určila v souladu s rozpětím stanoveným pro tuto položku (70 až 80 %). Závěry posudkové komise, podle nichž se v případě žalobkyně jednalo o poruchu psychického vývoje s těžkým postižením, logicky korespondují s popsány zjištěními z jednotlivých zpráv i z vlastního vyšetření při jednání komise. Z nich vyplývá, že rozumové schopnosti žalobkyně odpovídaly vývojové úrovni šesti až osmiletého dítěte a sociální dovednosti byly těžce narušeny (sociálně emoční a komunikační schopnosti odpovídaly pěti až šestiletému dítěti, což potvrzuje i skutečnost, že při psychiatrickém vyšetření při jednání komise se nepodařilo s žalobkyní navázat verbální ani oční kontakt). K atypické poruše autistického spektra se středně těžkou symptomatikou přistupovaly komorbidity (mentální retardace, porucha aktivity a pozornosti, úzkostná symptomatika), kdy v souladu se závěry podrobného vyšetření žalobkyně z ledna 2024 odpovídal stav žalobkyně při zohlednění celkové úrovně kognitivních a adaptivních schopností středně těžké mentální retardaci, což korespondovalo s vyšetřením při jednání komise. Posudková komise hodnotila intenzitu zdravotního postižení komplexně. Pokud posudková lékařka v posudku IPZS poukázala na to, že v lékařských zprávách se neuvádí těžká mentální retardace, pak z posudkových kritérií položky 9c neplyne, že by musela být přítomna komorbidita v podobě *těžké* mentální retardace. Posudkové hodnocení posudkové komise soud považuje za vnitřně konzistentní. Účastníci řízení nevznesli proti posudku posudkové komise žádné námitky, jeho závěry nikterak nezpochybnili a nenavrhli doplnění dokazování. Soud v této souvislosti připomíná, že řízení před správními soudy je ovládáno zásadou projednací, nikoliv vyšetřovací (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, čj. 1 As 100/2009-129, či rozsudky téhož soudu ze dne 24. 10. 2013, čj. 5 Afs 46/2013-28, a ze dne 5. 3. 2015, čj. 7 As 279/2014-23), tzn., že skutkový stav je zjišťován v rozsahu účastníky tvrzeném a pomocí důkazů účastníky označených. Posudek posudkové komise podle soudu splňuje požadavky úplnosti a přesvědčivosti, a proto se s jeho závěry ztotožnil. Posudková komise řádně odůvodnila, proč je na místě zdravotní stav žalobkyně hodnotit jako těžké funkční postižení ve smyslu kapitoly V položky 9c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s mírou poklesu pracovní schopnosti ve výši 70 %.

12. Ze závěrů posudkové komise vyplývá, že zdravotní stav žalobkyně odpovídal invaliditě třetího stupně dle § 39 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění. Žalobou napadené rozhodnutí se proto opírá o nesprávně zjištěný skutkový stav, že pracovní schopnost žalobkyně poklesla pouze o 50 % a její zdravotní stav odpovídal invaliditě druhého stupně, a je tedy nezákonné.

13. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). Soud nepřistoupil ke zrušení prvostupňového rozhodnutí, neboť v situaci, kdy k takovému kroku není oprávněna žalovaná (srov. § 88 odst. 8 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení), nemůže tak učinit ani soud (viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2009, čj. 1 Aps 2/2008-76, č. 1997/2010 Sb. NSS). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek posudkové komise (§ 78 odst. 6 s. ř. s.). K požadavku žalobkyně, aby jí byl přiznán invalidní důchod od data vzniku invalidity uvedeného v posudku posudkové komise, soud pro úplnost připomíná, že dle § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění pro vznik nároku na invalidní důchod nepostačuje splnit podmínku existence invalidity (§ 39 zákona o důchodovém pojištění), ale je třeba splnit též podmínku potřebné doby důchodového pojištění dle § 40 zákona o důchodovém pojištění (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2020, čj. 4 Ads 109/2018-23), výjimku pak představuje invalidní důchod dle § 42 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění.
14. Soud pro nadbytečnost neprovedl důkaz znaleckým posudkem ÚVN, který byl připojen k žalobě, neboť se jednalo o posouzení duševního stavu pro účely řízení o omezení svéprávnosti, nikoli o znalecký posudek z oboru posudkového lékařství ke stanovení míry poklesu pracovní schopnosti. Posudkové lékařství je specializované medicínské odvětví (srov. bod 34 přílohy č. 1 vyhlášky č. 152/2018 Sb., o nástavbových oborech vzdělávání lékařů a zubních lékařů, ve znění účinném od 1. 1. 2022, resp. bod 33 ve znění účinném do 31. 12. 2021; dříve část I bod 42 přílohy č. 2 k vyhlášce č. 185/2009 Sb., o oborech specializačního vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů a oborech certifikovaných kurzů, ve znění účinném do 17. 8. 2018) a podřazení zjištěného zdravotního postižení pod příslušnou položku vyhlášky o posuzování invalidity a stanovení míry poklesu pracovní schopnosti může provést pouze odborník z této oblasti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014, čj. 4 Ads 169/2014-27), nikoli soud na základě znaleckého posudku zpracovaného pro účely opatrovnického řízení. Posudková komise, která je nadána odbornou kompetencí v oblasti posudkového lékařství (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2019, čj. 1 Ads 154/2019-21), měla při svém posouzení uvedený posudek k dispozici. Soud považoval zdravotní stav žalobkyně za dostatečně zjištěný posudkem posudkové komise, který byl proveden k důkazu při jednání soudu.
15. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla ve věci plně úspěšná, a má proto vůči neúspěšné žalované právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení. Žalobkyně byla zastoupena advokátem. Za dva úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí zastoupení a sepisu žaloby náleží odměna ve výši 1 000 Kč za úkon [§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2023 (čl. II vyhlášky č. 258/2024 Sb.)] a náhrada hotových výdajů v paušální výši 300 Kč za úkon (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu ve znění účinném do 31. 12. 2023). Vzhledem k tomu, že zástupce žalobkyně při jednání posudkové komise pouze poukázal na závěry znaleckého posudku ÚVN, na něž poukázal již v žalobě, přičemž žalobkyni na vyšetření doprovázela její matka a současně opatrovnice, soud nehodnotil účast advokáta při jednání posudkové komise jako účelný úkon právní služby. Účelem jednání posudkové komise bylo na základě dostupných podkladů a vyšetření žalobkyně zhodnotit odborně medicínské otázky, tedy zdravotní postižení žalobkyně a jeho vliv na její pracovní schopnost. K tomu v tomto případě stačila účast žalobkyně společně s její opatrovnicí, na

kterou je žalobkyně fixována a která o ni též každodenně pečuje. Za účast na jednání soudu dne 6. 1. 2025 náleží zástupci žalobkyně odměna ve výši 4 620 Kč dle § 9 odst. 5 ve spojení s § 7 bodem 3 advokátního tarifu ve znění účinném od 1. 1. 2025 a náhrada hotových výdajů ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu ve znění účinném od 1. 1. 2025). Zástupce žalobkyně nepředložil osvědčení o registraci plátce daně z přidané hodnoty a ani z Administrativního registru ekonomických subjektů neplyne, že by byl plátcem této daně. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení v celkové výši 7 670 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.), a to k rukám jejího zástupce podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, užitého na základě § 64 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 6. ledna 2025

Lenka Oulíková, v. r.
soudkyně